

GUIÓ-ÍNDEX

1.- Presentació.

1.1 Justificació de la meua presència aquí. Encàrrec professional per assessorament i defensa de distintes persones, col·lectius o associacions com són,

-El Col·lectiu ecologista l'Alzina -a través de membres de Montsalat-.

- L'Associació de Veïns Sant Antoni del Barri de la Rampinya.

-Particulars titulars d'explotacions agrícoles i ramaderes i de pous i aprofitaments d'aigua.

2.- Origen del conflicte.

1. Progressiu creixement de la muntanya artificial del Cogulló

2. Conseqüències i efectes sobre el medi.

a) Continues filtracions i lixiviats amb afectació de les aigües superficials i subterrànies (pous, fonts, rieres i rius).

b) Impacte sobre el territori i paisatge amb incompliment de la normativa ambiental, urbanística i de restauració del medi.

2.3 Formalització de les primeres denúncies, al·legacions i impugnacions a nivell administratiu respecte de resolucions expressos o presumptes.

2.4 Culminació en l'àmbit penal i en l'àmbit contenciós-administratiu, Querrel·la Fiscal medi ambient i impugnació de resolucions administratives definitives

3.- Àmbit penal

1. Escrits d'acusació, celebració de judici amb pràctica de les proves d'interrogatori dels acusats, pericials i testificals, i finalment Sentència del Jutjat Penal núm. 1 de Manresa, de data 18 de desembre de 2014, confirmada per la posterior Sentència de la Secció Vuitena de l'Audiència Provincial de Barcelona, de data 8 de febrer de 2016, aclarida per Interlocutòria de 8 de març de 2016.

El veredictre disposava la condemna a la pena de presó dels tres acusats, i pel que fa a la responsabilitat civil, conjunta i solidàriament dels tres acusats i subsidiària d'Iberpotash a indemnitzar en els següents termes:

“El coste económico de la recuperación ambiental hasta la eliminación de la elevada salinidad y los compuestos orgánicos volátiles que presentan las aguas de los pozos cuyas aguas no puedan ser destinadas al consumo humano o del ganado, así como a ~~detener y paralizar~~ los vertidos de lixiviados contaminantes de las aguas y provenientes de los residuos salinos depositados los escombros activos de Súrta y Sallent y ~~tomar aquellas medidas de restauración que sean necesarios para preservar y mantener el equilibrio ecológico perturbado, así como a asumir el coste económico de la recuperación ecológica~~, que suponga el retorno de los valores de salinidad de las aguas en los que tendrían en condiciones naturales y que tenían antes de la existencia de los escombros salinos de cada uno de los pozos, fuentes, torrentes y ríos que a continuación se relacionan:

- a) Zona Súrta: *pozo del Fusteret, fuente de la Serra y filtraciones subterráneas de salmuera en el río Cardener pasado el barrio de Fusteret y en su canal del Fusteret, todos ellos por escombrera salina del Fusteret.*
- b) Zona Callús: *pozo de cal Cots de la Riera, pozo de cal Francisquet, fuente de la Filosa y de Cal Planas y riera de Bellver, todos ellos por la escombrera salina del Fusteret.*
- c) Zona Santpedor: *pozo de mas Lladó, fuente de Llussà, fuente Gran (o de las Escales, hoyo de las Aigües o mina de Santpedor) y torrente de Río Or a partir de la filtración en el tramo de la caseta de Llussà, todos ellos por escombrera salina del Cogulló.*
- d) Zona Sallent: *pozo del Traval, pozo de Gerard, fuente del Borinot, fuente del Pitoi, surgencia donde la falla del Guix queda expuesta por la trinchera de la vía de los FGC, filtración en la orilla derecha del río Llobregat en Calzada en Can Carrera, torrente der mas Les Coves y riera de Soldevila desde la cabecera hasta el punto donde es desviado hacia el colector de salmueras, todos ellos debido a la escombrera salina del Cogulló; fuente de salinizada por escombrera salina de la Botjosa; y surgencia en el margen derecho del río Llobregat y filtración subterránea en el mismo tramo de río Llobregat en la Botjosa causadas mayoritariamente por escombrera salina de la Botjosa con aportación también de lixiviados de salmuera procedentes de la escombrera del Cogulló y que circulan por el plano de la falla del Guix.*

Condenando así mismo a los tres acusados, a que indemnicen solidariamente y subsidiariamente con Therpatash, S.A., en concepto de responsabilidad civil a cada uno de los propietarios de los pozos y fuentes particulares relacionados y al Ilmo. Ayuntamiento de Santpedor, titular de la fuente Grant, los perjuicios causados por la pérdida de los respectivos pozos y fuentes".

En el seu F12n, apartat 4t (pàgs. 17 a 19 de la Sentència), deia literalment, "la obligación de reparar el daño causado y de restaurar el equilibrio del medioambiente a su situación anterior ha de constituir la forma más genuina y lógica de hacer frente a la responsabilidad civil dimanada en este caso del delito ecológica".

3.2. Per Interlocutòria de 7 de setembre de 2016, es va incoar l'executòria, i en compliment de la sentència dictada el 18 de desembre de 2014, esdevinguda ferma després de què fos confirmada substancialment, per sentència de la Secció Vuitena de l'Audiència Provincial de Barcelona, de data 8 de febrer de 2016.

3.3 A l'abril del 2017, l'empresa va presentar un pla de remeiació on prèvia distintes mesures segons deia per fer efectiva la "detención y paralización de los vértidos de lixivitados contaminantes procedentes de los residuos salinos depositados en las escombreres activas de sus instalaciones, así como las demás medidas necesarias para preservar y mantener el equilibrio ecológico perturbado, con establecimiento de plazos a cumplir en fase de ejecución".

Aquest Pla es va descartar per Interlocutòria de 17 de gener de 2022.

3.4. Mitjançant providència de 22 de desembre de 2017, es va decidir que respecte de la suspensió de la pena "dicha cuestión se resolverá una vez conste garantizada la restauración ambiental y las indemnizaciones que correspondan por los daños y perjuicios causados tanto públicos como privados", i per Interlocutòria de 3 de desembre de 2020, es va decretar la suspensió de la pena privativa de llibertat condicionada al pagament i compliment de les responsabilitat civil derivada del delicte "restante por satisfacer", i afegia expressament que si no se satisfeía la responsabilidad civil es procedía a revocar el beneficio i el conseqüent compliment de la pena.

3.5. A dia d'avui els pous, fonts, torrents i rius continuen contaminats, doncs es continuen produint lixiviats, i l'aigua no ha retornat als seus valors inicials.

Hem de recordar que segons l'informe de toxicologia i medi ambient de l'Institut Nacional de Toxicologia del Ministerio de Justicia, com a referència l'aigua del mar té una concentració de clorurs d'entre 17 i 19 g/L, i l'aigua de riu no superior a 1 g/L.

Els valors de salinitat de les aigües a les què tindrien en condicions naturals i que tenien abans de l'existència dels dipòsits residus salins en sòls no impermeabilitzats de Súria i Sallent en terrenys de la pròpia empresa ICL-Iberpotash, S.A., continuen sent molt elevats amb la qual cosa el dany i el perjudici es continua produint com si res no hagués passat.

- a) Del propi informe del Perit judicial Sr. Alemany, es desprèn que les aigües continuen trobant-se altament salinitzades.
- b) També es corrobora aquesta contaminació a través de les actes aixecades pels Notaris de Sallent Sr. Jordi Mota Papaseit i de Sant Joan de Vilatorrada, Sr. Manuel Tejuca González, respectivament en dates 8 de març i 10 de desembre de 2021, que demostren un alt grau de salinitat.
- c) Diferents anàlisis químics de l'aigua que subministrava la granja Planas a Callús dels què es desprenen uns nivells de conductivitat, ph i concentració de clorurs el 15 de febrer i 10 de setembre de 2019 i 16 de novembre de 2020, de tot punt allunyats dels valors mínims que hauria de tenir l'aigua.
- d) Mostres analitzades pel propi laboratori de l'Agència Catalana de l'Aigua, respecte de les aigües de SAT Lladó, extretes els dies 28 de març, 1 de juliol i 29 de setembre de 2022, doncs també amb uns valors de tot punt allunyats dels que permetrien l'aprofitament de les aigües.
- e) Resultats oficials que es publiquen a través de la pròpia web de l'Agència Catalana de l'Aigua (SDIM – Consulta de les dades de control de qualitat de

l'aigua a partir dels controls i seguiment que fa l'ACA) per comprovar que els nivells de clorurs són pràcticament els mateixos que en el seu dia van donar lloc a la condemna penal, sense que les rases perimetrals construïdes i les actuacions sobre determinats pous hagin estat suficients per evitar la problemàtica que subsisteix.

- f) El nivell de clorurs al riu Cardener de Súria a l'EDAR de Manresa des del 24 de març de 2014 a l'1 de febrer de 2023, al riu Llobregat des de l'EDAR de Balsareny a la riera Gabarresa, o sigui fins i tot aigües amunt abans de recollir les aigües de la riera Soldevila i Illa des del 20 de maig de 2014 a 1 de febrer de 2023, i a la riera d'Hortons des del 10 d'abril de 2018 a l'1 de febrer de 2023.

3.6. No es disposa d'una garantia efectiva com podria ser una fiança que cobreixi tots els treballs a realitzar per l'efectiu compliment de la sentència, i es continua sense disposar d'un calendari amb un inici i un final per retirar els runams salins que són els que provoquen que persisteixi la contaminació i el dany sobre la qualitat de les aigües que romanen sense poder-se aprofitar i causant greus perjudicis.

3.7. Iberpotash, S.A., ha vingut presentant successius escrits (març de 2018, juny de 2020) i ara més recentment març de 2022, sobre actualització dels treballs i actuacions realitzades per l'empresa en compliment de l'esmentat pla de remeiació presentat, **però s'ha posat de manifest que són insuficients**, i recentment s'ha presentat una actualització acompanyada d'un informe del propi departament de medi ambient d'ICL de febrer de 2024, en el que es fa referència a determinades (i) actuacions generals per millora del coneixement hidrogeològic, segons informes de la consultora Argongra i FCIHS; (ii) actuacions realitzades al Fusteret a Súria i al Cogulló i la Botjosa a Sallent, i (iii) actuacions adreçades a recuperar els nivells de salinitat natural a les zones de surgència o en les zones de trànsit en les formacions permeables.

Aquestes mesures i actuacions que es proposen són de naturalesa transitòria o provisional, doncs quan es retirin i desapareguin els runams dipositats sobre sòls no impermeabilitzats, amb la corresponent maquinària i el seu trasllat amb els medis de

transport que calgui, camions o trens, ja no seran necessàries i en qualsevol cas la interessada complexitat de les mesures es redueix a una qüestió de temps i medis humans i materials.

4.- Àmbit Contenciós-Administratiu.

4.1. Autorització ambiental 29/04/2008 atorgada per la Conselleria de Medi Ambient i Habitatge de la Generalitat de Catalunya per desenvolupar l'activitat d'extracció i tractament de recursos minerals Emerika a Sallent i Balsareny, objecte d'anul·lació parcial per la sentència 753, d'11 d'octubre de 2011 de la Secció Tercera de la Sala Contenciosa-Administrativa del TSJC dictada en el recurs 377/2008, interposat pel Sr. Sebastià Estradé, i objecte d'anul·lació íntegra per la posterior sentència de la mateixa Sala i Secció de 15 d'octubre de 2013, dictada en el recurs contenciós-administratiu número 251/2008 interposat per l'AAVV de Barri de la Rampinya, confirmada per la sentència de la Sala Tercera del Tribunal Suprem de 29 de juliol de 2015.

En concret la segona sentència absorbia d'alguna manera l'anterior, i el seu veredict va ser el següent,

1º.- Anulamos la resolución impugnada por disconformidad a derecho urbanístico en los términos espaciales que se han relacionado en el fundamento de derecho Sexto.

2º.- Anulamos totalmente la resolución impugnada por ser disconforme a derecho por la falta de evaluación de impacto ambiental de proyectos (sic) de exigencia comunitaria, estatal y de la comunidad autónoma, y también por la irrelevancia e improcedencia de la mera evaluación ambiental verificada operada en el caso, de conformidad con lo razonado en el fundamento de derecho Séptimo.

3º.- Anulamos la resolución impugnada por ser disconforme a derecho, caso de proceder la autorización ambiental peticionada, en cuanto:

1.- Procede estimar la disconformidad a derecho de la autorización impugnada en el punto que no ha establecido un programa de restauración equivalente al previsto a partir de 2035 en el lapso temporal que discurre de la fecha de la autorización a esa fecha y que deberá fijarse a la mayor brevedad en ejecución de sentencia y comunicándolo a los presentes autos en el plazo de dos meses a contar desde la firmeza de la misma.

2.- Procede estimar la disconformidad a derecho de la autorización impugnada en el punto que no ha establecido una fianza ajustada al caso en

los límites legales y que deberá fijarse a la mayor brevedad en ejecución de sentencia y comunicándolo a los presentes autos en el plazo de dos meses a contar desde la firmeza de la misma.

4.2. Recurs contenciós-administratiu número 40/2018, interposat contra la resolució de la Direcció General d'Energia, Mines i Seguretat Industrial, que com òrgan substantiu, va decidir incorporar la DIA, amb determinades mesures a la concessió minera Emerika núm. 1.929 de l'any 1.923. Aquesta resolució es va adoptar en el marc dels acords entre els Consellers de Territori i Medi Ambient i la pròpia empresa Iberpotash, S.A. Aquest recurs contenciós-administratiu número 40/2018, va ser desestimat per entendre que no es podien jutjar qüestions urbanístiques ni les relacionades amb el programa de restauració i la suficiència de la fiança, argumentant literalment el següent,

Vuelve a tener que resaltarse que no podemos apartarnos del régimen de intervención administrativa del artículo 7.1.b) de la Ley 20/2009, de 4 de diciembre, de prevención y control ambiental de las actividades, de declaración de impacto ambiental con una autorización sustantiva, en relación a lo dispuesto en su Anexo I.3.2 Minería.

Y a tales efectos, por lo expuesto, debe reiterarse que resultan inamovibles las autorizaciones sustantivas para la concesión minera "Emerika" y nada se prueba en contra que fue la otorgada a 30 de agosto de 1923 y con derechos consolidados desde 1977 y en relación con el depósito salino del Cogulló en atención a la autorización de 7 de septiembre de 1976 y con puesta en servicio de 2 de julio de 1977. Dicho en otras palabras, no cabe hablar de una declaración de impacto ambiental que pudiese dejar sin efecto las autorizaciones sustantivas ni avalar efectos retroactivos como se ha razonado.

9.- En la **materia de programa de restauración y una fianza suficiente** efectivamente debe reconocerse que esa materia se disciplina en la Ley 12/1981, de 24 de diciembre, por la que se establecen normas adicionales de protección de los espacios de especial interés natural afectados por actividades extractivas, artículos 4 y siguientes, y el Decreto 343/1983 de 15 de julio, sobre las Normas de protección del medio ambiente de aplicación a las actividades extractivas. Igualmente debe tenerse presente el Real Decreto 975/2009, de 12 de junio, sobre Gestión de los residuos de las industrias extractivas y de protección y rehabilitación del espacio afectado por actividades mineras.

A sus results y seguido el correspondiente procedimiento posterior se llegó a la Resolución de la Direcció General d'Energia, Mines i Seguretat Industrial de 22 de junio de 2018 que por la Administració demanda se acompanya como documento 10 de la contestació a la demanda, per lo que hallándose fuera del perímetro del presente proceso no cabe sino estar a la impugnación que se haya, en su caso, efectuado contra esos pronunciamientos administrativos. Obsérvese que se indica que para ello se sigue recurso contencioso 63/2019 ante esta Sección.

4.3. Recurs contenciós-administratiu número 63/2019, interposat contra la resolució de 22 de juny de 2018, de la Direcció General d'Energia, Mines i Seguretat Industrial que va decidir incorporar el programa de restauració a la mateixa concessió minera Emerika número 1.929, el qual es troba actualment en tràmit i pendent de que es resolgui. (en aquest recurs no s'ha aconseguit que s'aportés la informació sobre la titulació minera i els plans de labors, a pesar de què es va admetre com a prova proposada per la part recurrent).

4.4. Execució de la sentència que va anul·lar l'autorització ambiental (251/2008), i que va acabar amb la Interlocutòria de 27 de desembre de 2018, que desestimant les pretensions de la Generalitat de Catalunya, Iberpotash, i distintes empreses que van comparèixer, va acordar literalment el següent,

1º.- El cese de la actividad de extracción minera ordinaria y típica, en suelo y vuelo, o, si así se prefiriere, y en concreto en el depósito salino de tan reiterada invocación, o del denominado "runam de El Cogulló" que deberá operarse como máximo a la finalización de la última prórroga establecida hasta el 30 de junio de 2.019.

2º.- Procede estar a la retirada del residuo salino vertido y acumulado en el depósito de la Escombrera del Cogulló desde el 20 de abril de 2.008, de acuerdo con los programas y fianzas de su razón siempre y cuando gocen de la titulación habilitante que proceda.

4.5 Recurs contenciós-administratiu 427/2010 de la Secció Tercera de la Sala Contenciosa-Administrativa del TSJC, interposat contra l'aprovació definitiva del POUM per part de la CTUCC en data 19 de maig de 2010, en el que es va dictar sentència parcialment estimatòria en data 16 de juliol de 2013, en virtut de la qual,

"... y estimando parcialmente la demanda articulada estimamos la nulidad del artículo 102 para la calificación urbanística de zona de depósitos salinos clave 19 y artículo 93 para el Plan Especial denominado PE-02 Parc de la Riera del Soldeila, ya concretados con anterioridad, y su ubicación territorial actuada por los planos correspondientes en los particulares de la clave 19, por ser disconformes a derecho y condenamos a la administración demandada a que proceda a ordenar urbanísticamente los terrenos que procedan con la/s clave/s que proceda/n en los siguientes términos:

1º.- Sin necesidad de nueva tramitación.

2º.- Con la debida separación de los terrenos de la ubicación preexistente de la que pudiera preverse para ampliaciones en superficie que no puede ser análoga a la ubicación preexistente y para cada ordenación, cuanto menos, con la necesidad de no prescindir de las imprescindibles medidas de límite o control de altura, colas, superficies y volúmenes, parciales y totales.

3º.- La ordenación en su conjunto debe atender a la estabilización sin demora, para pasar a ser de reducción a la mayor brevedad y sin que puedan producirse situaciones de agravación o acentuación en los límites o control que se establezcan.

4º.- Todo ello sin perjuicio de lo que por planeamiento derivado especial pueda establecerse además en el futuro si es que procede.

5º.- Y en el plazo de nueve meses a computar desde la firmeza de la presente sentencia para aprobarlo definitivamente, publicarlo y dar cuenta a este tribunal.

6º.- Caso de discrepancia para la nueva ordenación queda salvo la posibilidad de plantear lo que proceda por los trámites de ejecución de sentencia.

Després de que s'hagués demanat l'execució de sentència per entendre que la CTUCC en el seu acord de 2 d'octubre de 2014 en realitat no donava compliment a la mateixa, es va dictar la Interlocutòria de 30 de juny de 2017, que estimava l'incident d'execució de sentència en el sentit d'entendre que els acords de la CTUCC eren “*disconformes a derecho por la no previsión de circunstancias extraordinarias y excepcionales que pueden poner en riesgo el buen fin de lo resuelto jurisdiccionalmente cuanto menos en sede de resultado a conseguir*”.

Finalment es va establir una nova regulació i normativa urbanística per la zona concreta on s'ubica el Cogulló, distingint en una primera Fase 1 d'estabilització i control ambiental, i una segona Fase 2 que acabava al juny de 2017, posteriorment prorrogada fins el 30 de juny del 2019. En concret segons l'acord de la Comissió Territorial d'Urbanisme de la Catalunya Central de 12 de juny de 2018, a la fase 2 prevista a l'article 102 de la normativa, sobre de reducció i restauració, va establir literalment el següent:

Fase 2, de reducció i restauració

L'ordenació urbanística d'aquesta segona fase es subjecta al programa de restauració que s'estableixi i que és exigible als dipòsits salins

a) Usos i activitats admesos:
- Retirada de runam salí

- Dipòsit de materials derivats de les operacions de valorització del recurs salí.
- Actuacions i operacions de control ambiental del runam (entre altres, instal·lacions de control de llixiviats i de seguitament i reparació dels impactes ambientals).
- Construcció de les infraestructures i instal·lacions necessàries per a l'extracció de runam salí.

Es prohibeix en aquesta fase qualsevol activitat d'abocament de runam salí pròpia de l'activitat extractiva.

b) Previsió temporal: inici en qualsevol moment de la fase anterior i com a màxim, el 30 de juny de 2019.

c) Mitjançant plans especials urbanístics, es podran establir les condicions urbanístiques necessàries per a la implementació del programa de restauració.

4.6 En el seu dia l'activitat d'abocament de residu salí al Cogulló i transformació del sòl va donar lloc a què la AAVV de la Rampinya, instés davant l'Ajuntament de Sallent la incoació d'un expedient de protecció de la legalitat urbanística, que finalment va culminar amb la sentència 34/2014, dictada pel Jutjat Contenciós-administratiu número 8 de Barcelona, de data 18 de febrer de 2014, posteriorment confirmada per la sentència número 786 de la Sala Tercera del contenciós-administratiu d'aquest Tribunal Superior de Justícia de Catalunya de 14 de novembre de 2016.

El veredict de la sentència va ser el següent,

“Estimo el recurso contencioso-administrativo interpuesto por la representación procesal de la recurrente, contra resolución de la Alcaldía del Ayuntamiento de Sallent, de fecha 18 de agosto de 2008, anulándola, y condenando al Ayuntamiento recurrido a incoar expediente de protección de la legalidad urbanística, a ordenar en su seno la suspensión inmediata de los usos consistentes en vertido y depósito de residuo salino en la zona de “Cogulló”, a requerir a la interesada la legalización de tal uso en cuanto se ajuste al ámbito determinado en el planeamiento urbanístico en vigor en el municipio, y a ordenar, en resolución de restablecimiento de la realidad física alterada, el desmantelamiento del residuo salino acumulado extramuros de aquel ámbito, de cuyos actos habrá de dar cuenta a este Juzgado en el plazo de un mes a contar desde la notificación de la firmeza de la sentencia, y con periodicidad mensual, hasta la completa ejecución de la misma, haciéndose responsable a la Secretaría de la Corporación de la citada obligación de dación en cuenta, sin especial pronunciamiento en costas”.

Contra aquesta sentència, es van interposar per Iberpotash, S.A., sengles recursos de cassació un per davant el Tribunal Suprem i l'altre davant la Secció de Cassació de la Sala Contenciosa-Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, sense que cap dels dos hagués estat admès.

Posteriorment es va instar l'execució forçosa davant la manca de compliment i execució, i l'Ajuntament i l'empresa hi van formular oposició, havent-se dictat una sentència contundent en el sentit de que s'havia d'executar la sentència sense més demora, però l'Ajuntament i la companyia la van tornar a recorre i ara recentment la Secció Tercera de la Sala Contenciosa-Administrativa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, ha desestimat el recurs, i és previsible que sigui objecte de recurs de cassació. S'ha demanat la rectificació d'un error inexistent.

4.7 Recurs contenciós-administratiu número 58/2023, de la Secció Segona de la Sala Contenciosa del Tribunal Superior de Justícia de Catalunya, contra la resolució de la Comissió de Territori de Catalunya de 19 de desembre de 2.022, que va aprovar amb caràcter definitiu la modificació del PDU de l'activitat minera al Bages,

Si bé a l'aprovació inicial no es contemplava, l'empresa va introduir una petició per tal de que es pogués emplaçar un parc solar fotovoltaic al dipòsit de residu miner del Cogulló sobre sols no impermeabilitzats, al terme municipal de Sallent, i tot i l'informe desfavorable de l'esmentada Ponència de data 15 de març de 2.021, es va tirar endavant aquesta proposta que hauria de permetre la instal·lació de plantes fotovoltaïques en el cim dels runams salins.

5.- Resum de la situació actual a nivell judicial.

1. En tràmit l'executòria pel compliment de la sentència penal.

- a) Pendent aprovació o no l'anomenat Pla de Remeiació successivament modificat i presentat per Iberpotash, i de que es fixi un calendari d'execució amb una data d'inici i acabament, i s'exigeixi o no una garantia del compliment, previ informe del Perit judicial.

- b) Pendent de que es valorin els danys i perjudicis per part del Perit judicial designat.
- 2. En tràmit el recurs contenciós-administratiu número 63/2019, S3ª TSJC, sobre legalitat del programa de restauració i de gestió de residus incorporat a la concessió minera Emerika.
- 3. En tràmit el recurs contenciós-administratiu interposat contra la modificació del PDU.
- 4. En tràmit l'execució del recurs contra la manca d'actuació a l'expedient de protecció de la legalitat urbanística per part de l'Ajuntament per la retirada del runam.

6.- Qüestions a considerar associades als processos judicials.

6.1 Els últims anys s'ha incrementat l'activitat minera, que ha fet necessari la requalificació de sòls a Sùria que permetin dipositar-hi els runams salins que creixen exponencialment degut a la potassa que s'extreu per la seva comercialització.

6.2. Hipotètic cobriment del runam del Cogulló a Sallent, a similitud del de Vilafruns. En tot cas l'empresa mai ho ha plantejat i la seva proposta de restauració i desaparició del runam es recolza en la dilució i la comercialització mitjançant l'explotació minera del residu com a sal vacuum. Tampoc les Administracions ho han plantejat, i a dia d'avui fora una solució incompatible amb els pronunciaments judicials fermes i en execució.

7.- Possibles solucions consensuades extrajudicialment o en el marc dels procediments. Causes que no han fet possible.

1. Intents d'aproximació amb l'empresa minera i acords fallits tant en l'àmbit penal com en el contenciós-administratiu.
2. Interès demostrat per Catedràtics de la Universitat Autònoma de Barcelona, per aplicar mesures de justícia restaurativa en l'àmbit penal, amb intervenció de mediadors, fiscalia i distints agents, que tampoc van fructificar per la negativa de l'empresa minera.

8.- D'altres qüestions a tenir presents

8.1. Incidència sobre el territori i el medi de l'activitat minera, amb danys permanents. (Ex. Barri de l'Estació, plantes desalinitzadores, superfícies i espais de sòls no urbanitzables, desaparició de fons i pous, ...). Per contra obtenció d'un benefici sense compensació.

8.2 Davant una eventual inexecució per impossibilitat de les sentències judicials, la L/JCA preveu indemnitzacions substituïbles que haurien d'incloure no solament els danys i lesions als particulars i col·lectius, sinó a l'interès general i públic.

8.3 Via de la responsabilitat patrimonial mediambiental. Llei 26/2007. Té base en l'article 45 de la CE, respecte d'aquells que incompleixin la obligació d'utilitzar racionalment els recursos naturals i conservar la natura, i també en la Directiva 2004/35 CE, basada en els principis de prevenció i de qui contamina paga, tractant-se d'una responsabilitat objectiva sense considerar culpa, dol o negligència.

4. Denúncia davant la Comissió Europea per vulneració de la legislació de la UE a l'hora de prendre les mesures necessàries en matèria de compliment de la normativa mediambiental.

5. Reclamació davant del Tribunal de Justícia de la Unió Europea o al Tribunal de Drets Humans, per violació reiterada del dret a la tutela judicial efectiva.

6. Canvi d'actitud i predisposició per part de les Administracions municipals i autonòmiques de forma que siguin més exigents amb el respecte de la legalitat (exemple Direcció General de Mines).

7. Premsa predisposada a favor de l'empresa.

Sallent, 18 d'abril de 2024